

Lukovanský zpravodaj

Z obsahu:

Slovo starosty • Telegraficky z obce • Nad dotazy občanů •
Projekty • Krojové šátky a Mikuláš • Zprávičky ze školičky •
Lukovanské hody • Spolkové a sousedské aktivity v Lukovanech •
Historické okénko • Pozvánky na akce

PROSINEC 2025

Slovo starosty

Vážení spoluobčané, milé Lukovaňáčky a Lukovaňáci,

dovolte mi se k vám obrátit, s blížícím se koncem roku, s několika málo slovy.

Čas adventu a vánočních svátků je pro většinu z nás obdobím setkávání, zklidnění a také příležitostí k ohlédnutí se za tím, co jsme společně dokázali. O realizovaných stavebních či připravovaných projektových akcích jste prostřednictvím Lukovankého zpravodaje informováni průběžně. Proto se nyní budu věnovat spíše shrnutí a vyjádřím své upřímné poděkování všem, kteří se prostřednictvím nejrůznějších akcí podílejí na veřejném životě naší obce a pomáhají vytvářet Lukovany takové, jaké je máme rádi.

Mé díky patří Lukovanskému spolku za jejich aktivitu a energii při pořádání akcí, které stmelují naši komunitu. Především chci zdůraznit, že aktivity tohoto spolku zahrnují práci s těmi nejmenšími, čímž napomáhají rozvíjet jejich tvůrčí schopnosti, myšlení a doufám, že i pocit soudržnosti. Jsou naší budoucností, které si myslím, že je rovněž dobré připomínat, a nejenom jim, i naše tradice a historii. Velice si proto cením vystupování v obnovených lukovanských krojích a oživování dávno zapomenutého místního folklóru, do kterého se zapojují nejen školní děti, ale i starší děvčata a v některých případech i celé rodiny.

Na místě je zde také poděkovat Lukovanské chasě, která k udržování místních tradic rovněž přispívá, a to pořádáním Svatováclavských hodů, které k naší dědině neodmyslitelně patří. Ale nejsou to jen hody a folklór. Spolku i chasě patří také poděkování za pomoc s pořádáním obecních akcí, jako je Pálení čarodějnic, Branný závod pro děti nebo mikulášské Putování za světýlkem.

Nesmím zapomenout ani na Sokol Lukovany, díky kterému se u nás drží živoucí tradice Ostatků, a který pořádá sportovní turnaje: ve stolním tenise, nohejbale a mini fotbale.

Velmi si vážím i práce Klubu přátel šálku čaje, který vytváří přátelské prostředí pro pravidelná setkávání našich dříve narozených spo-

luobčanů a podporuje tím jejich aktivní život.

Všem vám velice děkuji, vaše práce má smysl a je vidět.

Jsou ale v životě obce i nepříjemné věci, které je třeba připomínat stále dokola. Nechci působit trapně či nemístně, ale opět se musím zmínit o venčení čtyřnohých mazlíčků v souvislosti s úklidem nebo spíš neúklidem jejich výkalů na veřejných prostranstvích obce. Pokračovat mohu i zmínkou o nežádoucím ukládání odpadu kolem sběrných nádob, stále někteří zapomínají, že tím zakládají černou skládku. To se týká i sběrného dvoru, kdy je odkládán odpad u vstupní brány a v její blízkosti. Ale co je nejožehavějším tématem? Bezpečnost na našich silnicích versus bezohledný způsob jízdy některých řidičů při průjezdu naší obcí. V této souvislosti jsem obdržel nemálo podnětů občanů. S žádostí o spolupráci při řešení tohoto problému, prostřednictvím instalace zpomalovacích prvků, jsem se obrátil jak na rosický odbor dopravy, tak i na Policii České republiky. Vzhledem k tomu, že nejsme doposud obcí průjezdnou, díky zákazové značce směrem do Vysokých Popovic, a do obce tak prý jezdí pouze místní, případně návštěvy, bylo mi sděleno, že značka začátek a konec obce je dostačující k tomu, aby řidiče upozornila na povinnost nepřekročit v obci maximální povolenou rychlost 50 km/hod. Jako varianta řešení se tak jeví namátkové měření rychlosti. Je tedy možné, že se v novém roce budete setkávat s hlídkami městské či státní policie dohlížejícími nad dodržováním rychlosti. V souvislosti s bezpečností chci také apelovat na řidiče, aby neparkovali svá vozidla v protisměru u vchodu do místní prodejny smíšeného zboží a v místě, kde je u obchodu parkování zakázáno příslušnou zákazovou značkou. Vytváří tím nebezpečné situace, brání v průjezdu ostatním vozidlům a ohrožují chodce. Myslete tak prosím i na ostatní, s nadcházejícími vánočními svátky klidu, porozumění a lásky, se tato prosba přímo nabízí.

Závěrem mi tedy dovolte, abych navázal na předchozí zmínku o Vánocích a jménem

svým i celého zastupitelstva obce Vám popřál klidné, pohodové a veselé svátky vánoční, a do nového roku pevné zdraví, osobní spokojenost, rodinnou pohodu a také dostatek odvahy a energie k naplňování všech Vašich plánů, snů a přání. Ať je rok, který přichází, pro Lukovany rokem úspěšným a radostným.

S úctou

Miroslav Hájek, starosta

PS: A nový rok přivítáme u novoročního guláše a něčeho dobrého k pití, proto vás jménem Obce Lukovany srdečně zvu 1. 1. 2026, v 17⁰⁰ hodin do obecní hospody.

Výpisy z usnesení Zastupitelstva obce Lukovany přijatých na veřejném zasedání dne 18. 9. 2025

Usnesení č. 2521319

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje zapisovatelkou dnešního zasedání paní Michaelu Císařovou a ověřovatele dnešního zápisu z jednání pana Martina Nesrstu a pana Michala Švarce.

Usnesení č. 2521320

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje program 21. veřejného zasedání zastupitelstva obce Lukovany.

Usnesení č. 2521321

Zastupitelstvo obce Lukovany po projednání a v souladu s ustanovením § 84 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, schvaluje systém spolufinancování sociálních služeb pro správní obvod ORP Rosice, který se zakládá na aktuálně platných pravidlech financování služeb v Jihomoravském kraji na období 2026 – 2027. Příslib financování pro rok 2026 se týká jako poskytovatele služeb Penzionu pro důchodce Rosice, příspěvková organizace. Poskytnutí finančního příspěvku je ve výši 28 879,- Kč.

Usnesení č. 2521322

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje podpis smlouvy o poskytnutí účelové neinvestiční finanční podpory z rozpočtu poskytovatele ve formě dotace (dále jen „dotace“) na realizaci projektu „Zpracování projektové dokumentace biokoridoru LBK 8 v katastru obce Lukovany“

(dále jen „projekt“). Poskytnutí dotace je v souladu se zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Zastupitelé obce Lukovany tímto pověřují k podpisu smlouvy starostu obce Miroslava Hájka.

Usnesení č. 2521323

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje nařízení obce Lukovany, kterým se vydává tržní řád.

Zároveň se zrušuje nařízení obce Lukovany 1/2025 ze dne 4. 6. 2025.

Usnesení č. 2521324

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje dodatek č. 1 ke Smlouvě pro umístění Z-Boxu a spolupráci při jeho provozování ze dne 2. 6. 2021.

Usnesení č. 2521325

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje poskytnutí finančního příspěvku pro zajištění financování systému IDS JMK pro rok 2026 ve výši 67 700,- Kč.

Usnesení č. 2521326

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje pacht pozemků v rozsahu obsaženém v záměru o pachtu obecních pozemků vyvěšeném dne 7. 7. 2025 na úřední desku Obce Lukovany. Tyto pozemky jsou určeny výhradně k zemědělské výrobě. Doba trvání pachtu je stanovena na dobu od 1. 10. 2025 do 30. 9. 2030. Pachtovné za rok činí 4 000 Kč/ha. Zastupitelstvo pověřuje starostu obce k podpisu pachtovní smlouvy.

Usnesení č. 2521327

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje dodatek č. 5 ke Smlouvě o vkladu majetku do hospodaření ze dne 15. 3. 2003.

Usnesení č. 2521328

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje stanovy Společenství obcí Rosicko, s. o. Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje Smlouvu o zřízení společenství obcí Rosicko s. o. Zastupitelstvo obce Lukovany pověřuje starostu obce Miroslava Hájka k podpisu stanov Společenství obcí Rosicko, s. o. a k podpisu Smlouvy o zřízení spole-

Usnesení č. 251329

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje dodatek č. 5 ke Smlouvě o sběru, přepravě a odstraňování odpadu v obci č. 9/21 (dále jen

„Smlouva“) ze dne 1. 1. 2022. Zastupitelstvo obce Lukovany pověřuje starostu obce Miroslava Hájka k podpisu dodatku č. 5 ke Smlouvě o sběru, přepravě a odstraňování odpadu v obci Lukovany č. 9/21 ze dne 1. 1. 2022.

Telegraficky z obce

Stav vybraných stromů v obci – obec si nechala vypracovat znalecké dendrologické posudky na vybrané starší, ale zároveň dominantní, stromy v intravilánu obce a to vzhledem k jejich horšímu zdravotnímu stavu. Na základě těchto posudků bude u dvou dominantních stromů: jasanu ztepilého a lípy velkolisté (situovaných pod budovou OÚ) provedeno certifikovanými arboristy ošetření spočívající ve zdravotním řezu zahrnující dílčí řezy redukční a stabilizující.

Zcela odlišná situace je u jedné lípy velkolisté (pod autobusovou zastávkou) a vrby bílé (na konci obce, v zatáčce naproti ČOV). Zdravotní stav těchto stromů je již zcela nevyhovující vzhledem k bezpečnosti s nemožností regeneračního zásahu a je doporučeno jejich odstranění. Z tohoto důvodu OÚ Lukovany požádal OŽP MÚ Rosice o povolení kácení. Obec čeká na rozhodnutí, včetně případného stanovení náhradní výsadby. V lokalitě pod zastávkou na Dolině se obec nepřiklání k opětovné výsadbě na témže místě a to ke zcela změněným stanovištním podmínkám (velké množství zpevněných ploch), případně k náhradě jen za taxon menšího habitu.

Jasan ztepilý, lípa velkolistá (pod OÚ) - k arboristickému ošetření	Lípa velkolistá (pod zastávkou) – určena ke kácení	Vrba bílá (zatáčka u ČOV) – určena ke kácení

Z lesního hospodaření obce – v obecním lese, v lokalitě pod Syřinami, bylo k 1. 12. dokončeno výběrné mýcení a domýcení souší s celkovou výtěžností dřeva 97,65 m³ ve III. jakostní třídě (z toho borovice cca 40 m³, modřín cca 57 m³). Rovnané dříví uvedené jakostní třídy, vzhledem k dopravní dostupnosti, bude souhrnně prodáno vybranému zpracovateli dřeva. V nadcházejícím období bude těžba v obecních lesích již výrazně nižší, s čímž je spojen i předpoklad nižšího prodeje palivového dříví občanům. Další činnost v koordinaci s odborným lesním hospodářem bude orientována především na obnovu lesních porostů.

Fotbalové hřiště – obec umožnila dětským a dorostencovým hráčům Fotbalového klubu Mikroregionu Kahan (jehož je obec členem), se sídlem v Zastávce, využívat nahodile naše fotbalové hřiště k tréninkovým akcím a to jako rezervní řešení pro případ, kdy uvedený klub z provozních důvodů dočasně ztratí možnost trénovat na svém domovském hřišti (jedná se

pouze o hrací plochu bez zázemí šaten).

Ze strany pracovníků obce byly dokončeny údržbářské práce spočívající především v redukci spodních výmladků u stromořadí mezi hrací plochou hřiště a tenisovými kurty. Příští rok je plánována obdobná činnost, včetně redukce křovin a náletů, na protilehlém větrolamu.

Trvalé travní porosty – po skončení pachtovní smlouvy na obecní zemědělskou půdu byla uzavřena nová smlouva s pachtýřem, kterým je původní užívatel zemědělský podnikatel, jenž nabídl nejvyšší pachtovní cenu. Součástí smluvního ujednání je již podmínka založení a udržování trvalého travního porostu k produkci píce na některých pozemcích (v souladu s územním plánem obce coby ekologického a protierozního opatření). Týká se oblasti zejména pod Kameným vrchem. Nová pachtovní smlouva již nebyla uzavřena na 10 let, ale na určitou dobu 5-ti let bez doložky automatického prodlužování.

Financování Kanalizace a ČOV Lukovany – v polovině roku 2025 došlo k ukončení úrokové fixace účelového úvěru (aktuálně o výši 51.472.420,- Kč) na financování stavby Kanalizace a ČOV Lukovany. Úroková míra stoupla z 0,84% na **3,46%**, čímž z původní čtvrtletní splátky 700.498,- Kč obec nově splácí **882.936,- Kč**. Pro rok 2026 tak bude roční souhrnná splátka činit **3.531.744,- Kč** z původní výše splátky 2.801.992,- Kč. Navýšení souhrnné roční splátky tak činí navíc **729.752,- Kč** (plánované splácení úvěru je kalkulováno do konce roku 2043).

Vedení obce se zabývalo otázkou, zda-li část jistiny úvěru neumořit naspořenými prostředky obce. Tato myšlenka však byla opuštěna, neboť by prakticky musely být zastaveny jiné a naléhavé rozvojové projekty obce (oprava dopravní infrastruktury, budova mateřské školky).

Vedení obce bude ještě řešit možnost refinancování úvěru. Dle předběžného posouzení jiných poskytovatelů se však úrokové sazby zásadně neliší (u takto účelově vázaných a specificky zajištěných úvěrů). Další komplikací je skutečnost, že stávající úvěr je založen na složitém smluvním vztahu mezi poskytovatelem, SVAK a obcí. Možnosti obce jsou tak značně limitovány a nad toto, jak jste již byli informováni, je obec ve sporu se SVAK, který snížení jistiny o poskytnutou dotaci ze strany JmK (cca 10 mil. Kč) de facto podmiňuje přijetím veškerých nákladů víceprací za stavbu kanalizace a ČOV ze strany obce. V tuto dobu tak nelze jinak než konstatovat, že navýšení plateb bude financováno plně z běžného rozpočtu obce s přirozeným dopadem na možnost jiných „akcí či projektů“.

Budova mateřské školy – v rámci vypracovaného průkazu energetické náročnosti je budova mateřské školky v nevyhovujícím stavu. Obálka budovy obecně vykazuje nejhorší parametry z objektů obce, které jsou pravidelně vytápěny, nehledě na další parametry (vlhkostní, elektrotechnické), které jsou zásadní v případě pobytu malých dětí. Z tohoto důvodu obec, nad původně plánované rozvojové projekty, nově prioritizuje budovu mateřské školy.

Cílem dílčích rekonstrukcí je snížení energetické náročnosti, vylepšení vnitřního prostředí a elektrotechnické provozuschopnosti rozvodů (některé el. rozvody NN jsou v AI-provedení). V současnosti obec oslovila projektanty k předložení nabídky na zpracování projektové dokumentace zahrnující: novou střešní krytinu vč. svodů, záklop stropu pro zvýšení účinnosti stávající foukané izolace a její stabilizaci vč. umožnění pochůznosti prostor půdy, tepelnou izolaci obvodového pláště vč. klempířských prvků, provedení obvodového okapového chodníku pro omezení pronikání vlhkosti do obvodového pláště a rekonstrukci vnitřní elektroinstalace (pravděpodobně i s úpravou osvětlení).

Miroslav Hájek, Martina Bulíčková

Nad dotazy občanů

Úprava vjezdových poměrů na opravenou silnici Lukovany – V. Popovice – jaké bude řešení?

Množí se dotazy ze strany občanů, proč po dokončené opravě povrchu silnice mezi Lukovany a V. Popovicemi nedošlo k úpravě regulativních poměrů. Některé dotazy apelují na zrušení zákazu vjezdu a tím ukončení administrace vydávání „povolení k vjezdu“, jiné dotazy apelují na omezení rychlosti z důvodu „agresivního“ chování mnoha řidičů.

Obec v této oblasti předložila návrh na zrušení zákazu vjezdu a zavedení omezení rychlosti dopravní zákazovou značkou včetně výstražné značky informující o častém pohybu chodců. V rámci prvotního projednání však dopravní inspektorát zastává opačný názor a to ponechání současného stavu s přihlédnutím k úzkému příčnému profilu silnice. Vydáváním povolení tak množství dopravy v tomto úseku regulovat a jeho vydání vázat podpisem o seznámení se stavem silnice zahrnující upozornění na četný výskyt chodců.

Obec se k tomuto řešení staví rezervovaně, nedomnívá se, že vydávání povolení, coby prakticky formálního úkonu, by vedlo k vyšší ukázněnosti řidičů. Obec se klaní k názoru na zrušení zákazu se zavedením obecné regulace max. dovolené rychlosti v úseku nižší než obecných 90 km/h. Tím by obec mohla lépe žádat i součinnost s bezpečnostními represivními složkami na kontrolu rychlosti v případě častého porušování místní úpravy. Zrušením zákazu vjezdu by se obec zároveň stala „de facto“ průjezdnou obcí a tím by „padl“ negativní postoj dotčených orgánů k umístění informativního rychlostního radaru se statistickým záznamem v ulici na Babinci (na výjezdu z Lukovan), kde se taktéž množí stížnosti na rychle jezdící řidiče ze strany zde bydlících občanů. Bohužel, stav věci je tak stále v řešení a hledání konečného stanoviska.

Poškozování polních a lesních cest. Zas a znovu! Co s tím obec dělá?

Řada posklizňových zemědělských prací v podzimním období, zejména ty orební, opět rozvířily stížnosti na chování některých zemědělců prioráváním polních obecních cest a to i v oblastech, kdy byly úseky vytyčeny a vykolíkovány.

Na úvod nutno podotknout, že situace není vždy zcela jednoznačná. Profily polních obecních cest, kdy mnohé vychází z pozemkových úprav provedených v obci již v 90. letech min. století, byly provedeny velmi minimalisticky, odpovídají tehdejšímu pojetí maximu orné půdy a minimu šíře cesty. Tehdy se prakticky vůbec nepočítalo s doprovodným, ekologicky stabilizujícím, porostem podél cest. Pokud se tak v našem katastru rozhodne zemědělec v konkrétní situaci „nedat přírodě ani centimetr navíc“, bude orat přesně na hranu hranice, mohou se obecní cesty zdát velmi úzké, ale v regulích hranic pozemků. Taková i může být situace.

Nicméně obec se rozhodla ve vybraných lokalitách provést opětovné vytyčení geodetem. V případě zjištění nového nebo opakovaného poškození bude vyzván majitel pozemku, ze kterého k poškození vzešlo, k nápravě a budou mu přeúčtovány náklady za vyměření vztažné hranice. Je potom na majiteli pozemku, aby odpovědnost, dle svého pachtovního smluvního vztahu, přenesl na pachtýře, kterému svůj pozemek poskytl k hospodaření.

Obec si dovoluje apelovat na majitele pozemků, aby pečlivěji zvažovali, především po získaných zkušenostech, výběr zemědělského podnikatele, jemuž pozemek opětovně propachtují. Zkušenost ukazuje, že rozdíl mezi jednotlivými zemědělci je značný. Bohužel musíme konstatovat, že u některých se výrazně projevuje skutečnost, že v Lukovanech nežijí a k našemu okolí, přírodě a obecnímu majetku nepřístupují zrovna odpovědně.

Někteří občané taktéž vznesli dotazy na stav velmi poškozované lesní cesty v úseku od mostku přes Balinku (u tzv. Paloučku) směrem na Ketkovice s poukazem, že na lesní cestu neoprávněně vjíždějí motorová vozidla. Cesta je součástí významné pěší, červeně značené, turistické cesty pod názvem „Stezka permoníků I“. Je významná v rámci mikroregionu, na úseku je situována studánka. Tato cesta však není v gesci obce, je majetkem Lesů ČR (lokalita Okrouhlík) a vjezd na cestu je regulován lesním zákonem. Obec podnět postoupila tímto směrem.

Kdy se provede založení polní cesty u zmoly Pod Horkou?

Předmětná cesta, v úseku podél zmoly směrem k obecnímu rybníku, byla vytyčena a na své vnější straně, tj. hranici k polím, již nedochází k zaorávání. Tímto se povrch stabilizoval a relativně ustálil přirozený travní drn. V nadcházejícím roce plánujeme prvotní mulčování, následné zpřesnění vnitřní hranice ve spojitosti s vykácením vybraných stromů, které jsou difundovány na pozemku cesty. Následně budou provedeny menší terénní úpravy zeminou, připravenou na deponii, v místě výrazných nerovností a erozivních rýh směrem do zmoly. Následující mulčovací práce by měly fakticky vést ke vzniku cesty.

Miroslav Hájek, Martina Bulíčková

Oprava chodníku a ul. sítě

Vážení občané, dovolte nám, abychom se vrátili k našemu záměru obnovy ul. sítě, o které jsme v minulosti informovali. Nyní je čas na aktualizaci stavu věci.

Jako **1. etapu** jsme si vytyčili opravu chodníku podél opravené krajské silnice od křižovatky u obecní hospody (na Dolině) po tzv. Točnu. V současnosti i nadále běží stavební řízení, kde je předložen kompletní stavební projekt. K jistému zdržení přispěly některé úpravy vycházející z požadavku dotčených účastníků, ale předpokládáme, že v roce 2026, konečně, přistoupíme k výběru zhotovitele.

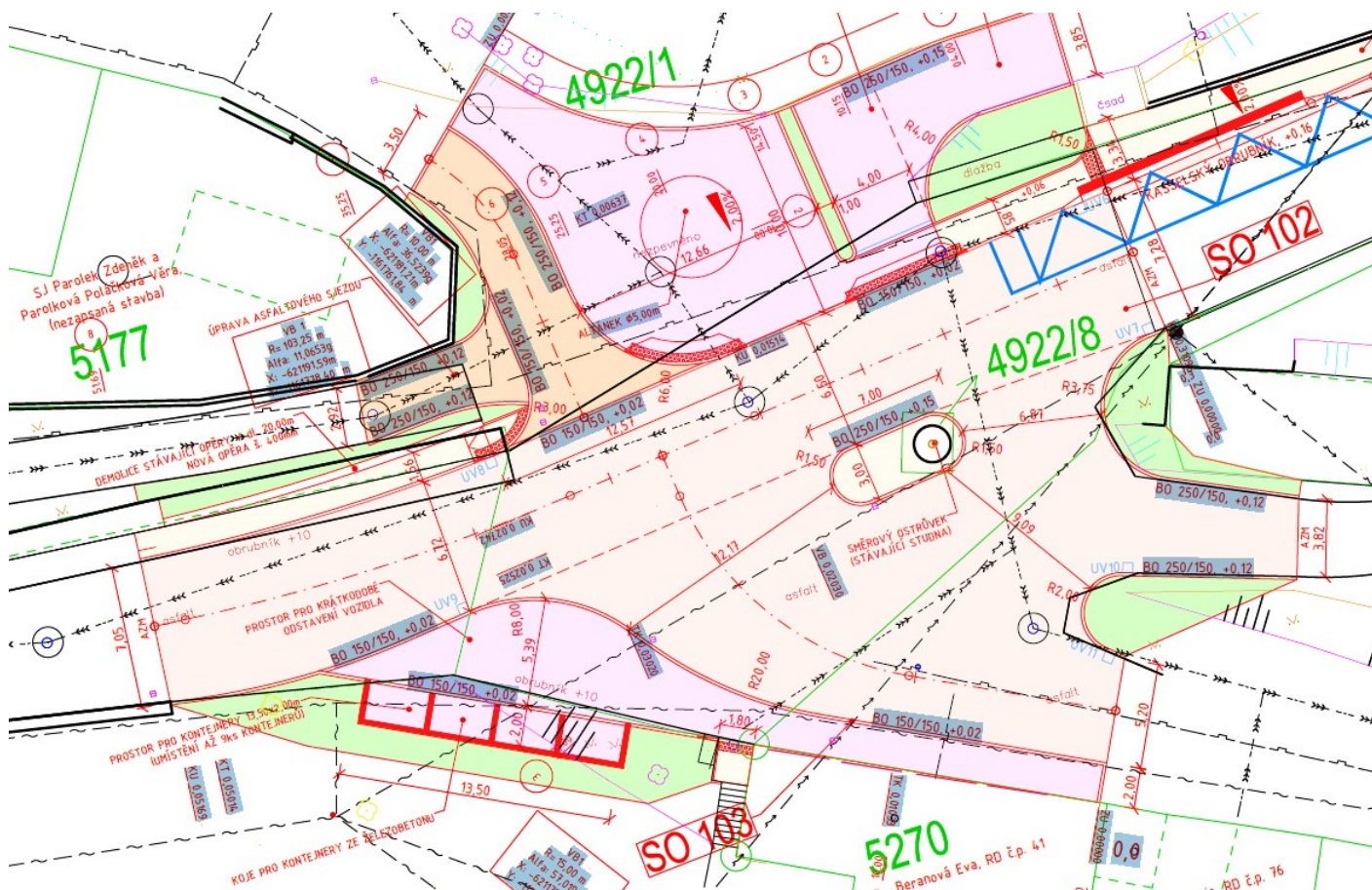
Již v rámci projektu jsme nechali zpracovat některé prostorové úpravy v lokalitě Točny tak, aby byl umožněn její následný rozvoj. Točna představuje specifickou a do jisté míry „složitou“ křižovatku s umístěnou studnou, nedalekou zastávkou a napojením řady nemovitostí. Proto směřujeme v rámci úprav k vytvoření přehlednější dopravní situace a to vybudováním jednoho oblouku materiálovým rozhraním, jenž povede ke zpřehlednění dopravy při nájezdu z vedlejší ulice. Sběrné kontejnery na tříděný odpad budou přesunuty z prostranství (pod stromy, u sklípku) na protilehlou stranu, kde budou umístěny do vybudovaných kójí včleněných do paty svahu s kapacitou až 9 ks. Tím dojde k omezení rušivého vlivu těchto nádob. Manipulační prostor před kontejnery bude zabezpečen vybudovaným směrovým obloukem.

Uvolněné prostranství po kontejnerech umožní následný rozvoj této sice malé lokality, ale představující potenciál pro umístění odpočinkového místa (altán, lavičky, popř. jiný mobiliář) vedle vybudovaného průchozího chodníku směrem k mateřské škole a to včetně lépe provede-

ných nájezdových ploch pro obsluhu okolních nemovitostí. Bezpečné a plynulé napojení na stávající chodník vedoucí od Točny k MŠ bude vyžadovat menší demolici závěrné části opěrné zdi a vybudování nové, směrově orientované tak, aby chodník nebezpečně nezasahoval do osy jízdního pruhu od Točny k MŠ.

Předpokládáme, že v rámci výběru zhotovitele na dodávku chodníku budou součástí „poptávkového“ řízení i shora uvedené stavební části a nebudeme je dokládat na odsunuté dílčí dodávky. Pochopitelně, budeme sledovat možnosti dotačních možností. Nicméně rozsah všech prací je s jistým otazníkem, neboť nám vzrostly splátky za výstavbu kanalizace a ČOV a máme před sebou neodkladné výdaje na rekonstrukci budovy MŠ.

V rámci příprav stavebních prací nás čeká jednání na SÚS JmK o provedení pokládky nového povrchu vozovky v oblasti Točny, jež náleží do správy SÚS (neboť je majetkem Jihomoravského kraje), a to v souladu s „naším“ projektem. Jednou z otázek jednání bude i případná výměna bezpečnostně nevyhovujícího zábradlí na hlavě opěrné zdi, na úseku od hostince k Točně, za nové svodné zábrany, jež by jako správce krajské silnice zajišťovala právě SÚS.

Výřez z projektové dokumentace – oblast Točna (prostorové uspořádání poměrů)

Jako **2. etapu** jsme si vytyčili následnou opravu povrchu uliční sítě v úsecích a lokalitách dle naléhavosti situace. Dovolíme si připomenout, že tyto investiční plány jsou omezeny bezzáporným obdobím do povrchu vozovek, na kterých byl opraven povrch nad výkopovou rýhou po výstavbě kanalizace (náklady byly spolufinancovány poskytnutou dotací). Že fyzický stav některých úseků, vedle opravených rýh, je celkově ve velmi špatném stavu, je fakt, který musíme strpět. Takto byla předchozí investiční akce koncipována a financována. Tímto odpovídáme na opakované dotazy, proč obec prvně neopravila některé úseky v obci a teprve následně nepřistoupila k opravě silnice do Vysokých Popovic. Toto období jsme využili k realizaci jiné investice a to nejen pod tlakem neustále rostoucích cen stavebních prací.

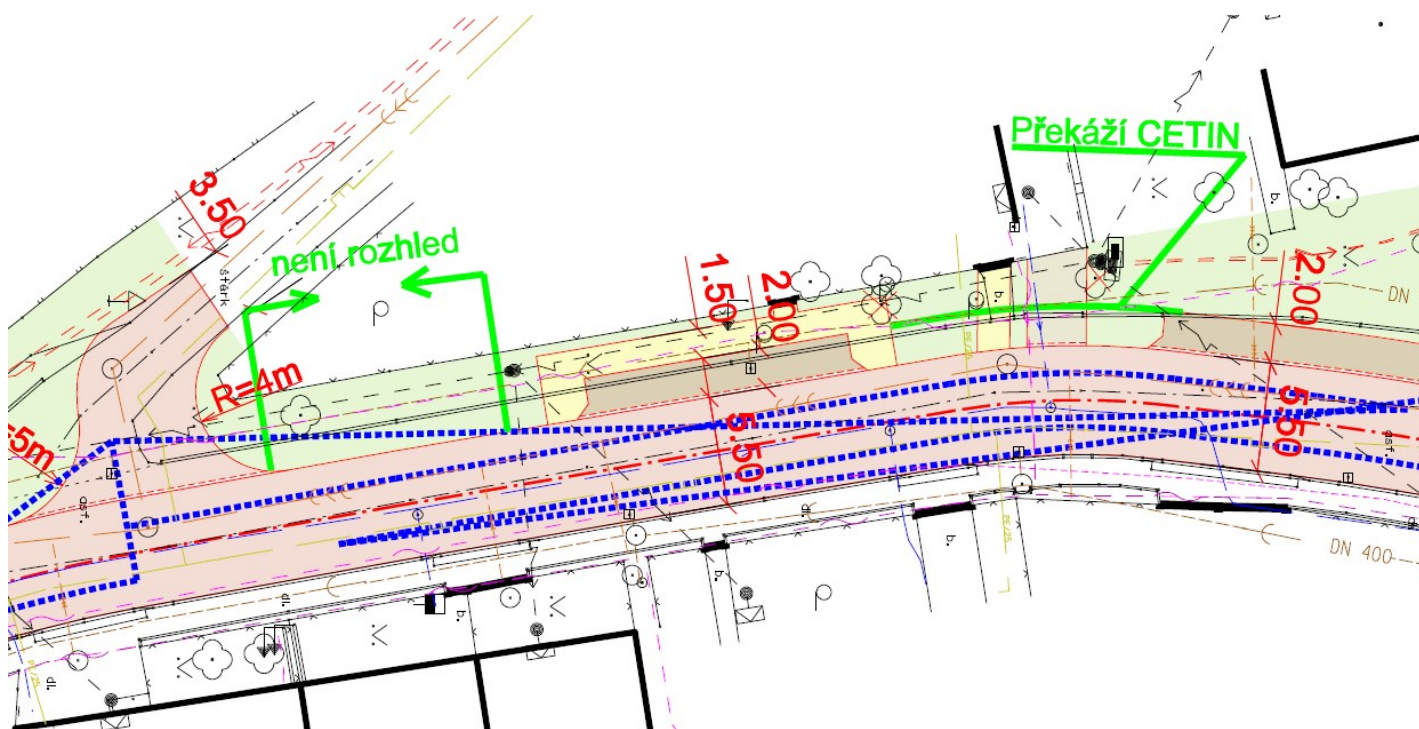
Pro období, kdy budou moci být opravovány uliční sítě, jsme jako první určili úsek na páteřní silnici od Točny ke konci obce směrem na Vysoké Popovice. Tento úsek je výrazně vytížen, tvoří

průjezdnou část a je ve velmi špatném stavu. Logicky bude navazovat na opravenou část pod Točnou, na záměr opravy oblasti Točny a na nově opravenou silnici do Vysokých Popovic.

Zahájili jsme přípravu projektové dokumentace tak, aby byla připravena pro budoucí vedení obce. V rámci projekčních příprav jsme nechali, dle požadavku řady občanů bydlících podél tohoto úseku, posoudit možnost vytvoření stabilizovaných podélných stání a tak zlepšit statickou dopravu v obci. Bohužel, situace na tomto úseku, jak to kolem starší výstavby bývá obvyklé, je velmi komplikovaná. Možných lokalit pro vybudování stabilních podélných stání (s novým zpevněným povrchem) není mnoho a vyžadovaly by provedení přeložek inženýrských sítí přesahující náklady 2 mil. Kč. Jiné oblasti zase nevyhovují bezpečnostně z hlediska omezených rozhledových poměrů. Jako vedení obce se přikláníme k názoru, v rámci nezbytné opravy povrchu silnice v dotčeném úseku, podélná stání nebudovat a situaci řešit postupně budováním některých „polostabilizovaných“ stání (např. na betonových rošttech), která nebudou vyžadovat přeložky IS.

Jako další oblast k plánování obnovy uliční sítě, s ohledem na velice špatný faktický stav povrchu, se jeví lokalita „Drahy“.

Miroslav Hájek, Martina Bulíčková

Výřez z projektové dokumentace (studie) – tipování úseků pro podélná stání (lokalita pod fotbalovým hřištěm)

Přednáška o krojových šátkách

Na začátku měsíce listopadu proběhla v naší obci přednáška etnografky a kurátorky Muzea Vysočiny v Třebíči, paní Silvy Smutné - Šátky, součást tradičního lidového oděvu dříve i v současnosti, spojená s výukou úvazu tzv. tureckých šátků, poplatných pro naši etnografickou oblast Podhorácka. První část setkání sestávala z přednášky s obrazovým doprovodem, poté následovala praktická výuka úvazu tureckého šátku. O tom, jaké zajímavé informace o vývoji a historii krojových šátků se zúčastněné ženy dozvěděly, si můžete přečíst v následujících řádcích.

Pokrývka hlavy, jako součástka lidového oděvu, podléhala v průběhu staletí různým změnám. Její nejstarší variantou byly šatka a čepec, který ale býval v naší etnografické oblasti nošen zpravidla pouze zámožnějšími ženami v městech a na venkov se rozšiřoval jen pozvolna. Svobodné dívky si uvazovaly šatku přímo na vlasy, vdané si nejprve uvázaly na hlavu plátěný čepec a na něj šatku. Šatka se překládala v půli k čelu a otočila souměrně kolem hlavy, někdy i vícekrát a vzadu se pak rozmanitě svázala. Zbylé části visely buď jednoduše dolů, nebo se tur-

banovitě ovinuly kolem hlavy. Již v první polovině 19. století se začaly místo původních šatek nosit velké čtvercové tištěné šátky. Nejstaršími šátky ze začátku 19. století byly šátky bílé, s jemným rostlinným ornamentem na okraji - bordurou a po ploše rozestými motivy. Později se objevily barvenické šátky s rokokovými či empírovými motivy, s oválnými figurálními obrázky v rozích a při okrajích. Hotové výrobky barvenických bílých šátků přicházely ze saského Lipska, proto se jim říkalo lipské či saské nebo podle zobrazeného motivu napoleonské. U nás na Podhorácku bylo rozšířené nošení velkých bílých „plin“, které se přehazovaly přes hlavu a ramena, zejména za chladného počasí. „Pline“, jak se jim nářečně říkalo, byly bohatě vyšíváné bílou květinovou výšivkou. Byly buď čtyřcípé, nebo trojcípé a setkáváme se s nimi asi od 20. let 19. století. Trojcípým, které byly často zdobené krajkou, se říkalo „půlky“. Starší ženy nosily plíny ještě

během druhé poloviny 19. století.

V malém časovém odstupu se také začaly používat šátky barvířské, vyráběné domácími barvíři. U barvířských šátků byla velká plocha modrá, potištěná žlutými puntíky a okraj tvořil výraznou borduru s motivem žlutých dubových listů. Přicházely do obchodů v kusech po tuctu a teprve tam se stříhaly. Jejich kraje tiskli barvíři dřevěnou formou nebo formou s mosaznými drátky. Uvazovaly se stejně jako později příchozí šátky turecké šátky.

Turecké šátky, které se běžně začaly nosit až v první polovině 19. století, se dovážely převážně z rakouských zemí, v celých štůčcích, ze kterých se stříhaly. Mezi největší výrobce patřila firma Johana Georga Ulmera, založená jeho otcem v Dornbirnu již v roce 1806. Druhá byla ve Feldkirchu, v rakouské spolkové zemi Vorarlbersko. U nás začaly tyto šátky vyrábět okolo roku 1860 továrny v Humpolci a v České Lípě a barvily se v Uničově nebo v Přerově. Turecké šátky se vyráběly ve velkém množství vzorů, v několika rozměrech a v základních barvách červené a černé s výraznou květinovou obrubou. Každý region, obec, rodina či jednotlivec měli pro svůj turecký šátek název, který určovala buď okrajová bordura, nebo střed šátku. Můžeme se tak setkat s šátkem oplatkovým, růžičkovým, kvítečkovým, halouzkovým, hráškovým nebo šeríkovým. Turecký šátek, kterému se u nás také říkalo hózleन्द्र nebo saský šátek, získal svůj název podle výrazné červené barvy nazývané barvíři a obchodníky jako turecká červeň. Tato barva se získává z kořenů mořeny barvířské, která má svůj původ v Indii a na Středním východě a pro své barvicí vlastnosti se hojně pěstovala také v Malé Asii a Evropě. Základní barva tureckého šátku je tedy červená, a tisk barevný - černý, modrý, žlutý a zelený. Po obvodu každého šátku je natištěná, asi 25 cm široká bordura v uvedených barvách a v rohu může být kytička nebo jiný motiv korespondující s bordurou. Tento roh šátku se při většině úvazů nechává volný, aby bylo při uvázání tuto výzdobu hezky vidět. S úvazy tureckých šátků těsně souvisí i úprava vlasů před uvázáním a přípravou šátku. Ženy i svobodná děvčata si u nás vlasy česaly hladce dozadu nebo na cestičku, splétaly je do jednoho copu a vázaly v týle do drdolu, takže copy dělaly výplň, která šátek pěkně formovala. Děti nosily copy dva. Ženy, které měly vlasy špatné nebo krátké, tvarovaly úvaz pomocí různých obalenek a výplní. Z důvodu složitosti úvazů a poměrné rozměrnosti tureckých šátků, dostávaly na přelomu 19. a 20. století přednost průmyslové výrobky – jednoduché šátky bavlněné, plátěné, tištěné, brokátové, sametové, etamínové, plyšové, mnohé opatřené strojovými trásněmi. Jejich vázání bylo zcela jednoduché. Většina se vázala pod krk,

v zimě okolo krku se zavázáním v týlu. Pracovní šátky se vážaly přes uši a zavazovaly se v týlu na suk.

Vlasy si ženy dříve myly zpravidla jen jednou za měsíc, někdy i za delší dobu. Umývaly si je obyčejným mýdlem, dešťovou vodou, oplachovaly je odvarem z mateřídoušky, ořechů nebo žloutkem, aby změkly. Z praktického hlediska se proto pod šátek na vlasy vázal malý kapesník nebo kus plátna, aby byl šátek na hlavě pevný a aby se neušpinil.

Za nejstarší typ úvazu je pokládán ten, které vycházel z úvazu šatky jako původní pokrývky hlavy žen. Boční cípy byly vázány pod středový cíp šátku, který oba konce uvázané cípy v týlu kryl. Za něco mladší úvazy lze pokládat ty, jejichž boční cípy se uvazují nad středovým cípem šátku a volné boční cípy visí dole konce. Většina úvazů konci dolů se neomotává okolo hlavy a všechny tři konce šátku visí na zádech, někdy jeden vpředu, jindy oba vpředu. K typově stejným patří i ty, které jsou vázány nad středovým cípem šátku a s bočními cípy uvázanými kolem hlavy. Úvaz šátku je veden hladce přes uši, natvaruje šátek v dýnko, zaváže se v týlu, cípy se po stranách vedou na temeno, kde končí zavázáním, buď na rožky, nebo na věnec.

Hózlendr, vídeňák, je nedílnou součástí i lukovanského svátečního kroje – děvče, či vdaná žena mají být řádně oblečeny od hlavy až po paty a bez patřičné pokrývky hlavy toho nedocílíte. Na hlavách některých lukovanských děvčat tak můžete vidět na dobových fotografiích, pořízených o dožínkách, ještě v průběhu 20. a 30. let minulého století, turecký šátek. Oproti tomu o hodech chodí v Lukovanech tradičně děvčata tzv. „v růžách“, tzn. s květinovým věncem na hlavě, zdobeným baňkami, zrcátky a bullionem. Turecký šátek se u nás nosíval uvázaný buď „na cépy“, kdy jeden boční cíp byl přehozený dopředu přes rameno, druhý visel dolů po zádech vedle velkého středového cípu nebo s bočními cípy uvázanými kolem hlavy, tzv. „na věnec“. A právě tento typ úvazu si mohly vyzkoušet a naučit se uvázat i účastnice přednášky.

Za všechny zúčastněné bych chtěla poděkovat paní Silvě Smutné a její kolegyni, paní Mgr. Evě Kolajové, vedoucí Regionálního pracoviště tradiční lidové kultury Muzea Vysočiny v Třebíči, která se přednášky také účastnila, za milou návštěvu Lukovan a za příjemně strávený podvečer, naplněný zajímavou a poučnou přednáškou o krojových šátcích.

Martina Bulíčková

Popisky k dobovým fotografiím

Obr. 1 – Lukovanské děvče v lukovanském kroji v kašmírové lajblíku, turecký šátek uvázaný „na cépy“.

Obr. 2. Lukovanská děvčata v tureckých šátcích oblečená do svérázových krojů. Děvče vlevo úvaz šátku „na věnec“, děvče vpravo úvaz šátku „na cépy“.

Putování za světýlkem s mikulášskou nadílkou

První adventní neděli se konalo tradiční Putování za světýlkem s mikulášskou nadílkou. Průvod vedený Mikulášem a jeho družinou andělů a čertů prošel v první adventní podvečer dědinou a své putování zakončil na Dolině, u vánočního stromu, kde naši nejmenší spoluobčané předvedli vánoční pásmo říkaneč a písniček. Po slavnostním rozsvěcení stromečku naděloval Mikuláš dětem za přednesenou básničku nebo písničku nadílkou a všichni účastníci průvodu se zahřáli a spravili si chuť nápoji a pochutinami servírovanými v bistru U Tří čertic. A protože ani letos čert nikoho do pekla neodnesl, můžeme se všichni těšit na shledanou na příštím adventním putování.

Letos jsme si pro vás v této souvislosti připravili kvízovou otázku, která zní: **Kam se dříve tradovalo, že nosil v Lukovanech čert neposlušné děti?**

- A - do rybníka
- B - do pekla
- C - do prasečího chlívku

Lístek s uvedením písmena správné odpovědi a vaším jménem a adresou můžete do 23. 12. 2025 vhodit do schránky v místní prodejně smíšeného zboží označené nápisem Mikulášský kvíz. Hlasovat můžete také prostřednictvím webu obce Lukovany, pod odká-

zem Ankety – Mikulášský kvíz. Správná odpověď bude uveřejněna na webu a facebookových stránkách obce 24. 12. 2025. Výherce retro Andělského zvonění bude vylosován ze správných odpovědí panem starostou na Vá-

nočním turnaji v pingpongu 27. 12. 2025. Pro zveřejnění jména výherce sledujte rovněž web a FB obce Lukovany.

Martina Bulíčková

MŠ Lukovany - Projekt „TŘÍDIT ODPAD TO JE TŘEBA“

MŠ Lukovany se ve školním roce 2025/2026 zapojila do projektu pro MŠ Mikroregionu Kahan „Třídít odpad to je třeba“. Jedná se o environmentálně zaměřený výchovně-vzdělávací projekt určený dětem předškolního věku. Jeho cílem je vést děti k pochopení základních principů třídění odpadu, rozvíjet u nich pozitivní vztah k přírodě a podporovat jejich zodpovědný přístup k životnímu prostředí již od raného věku.

Rozvíjení environmentální gramotnosti slouží ke komplexní dovednosti, která zahrnuje znalosti a postoje potřebné k tomu, aby lidé mohli žít v souladu s přírodou a přispívat k její ochraně.

Prostřednictvím praktických a zážitkových činností - jako je hra, práce s reálnými předměty, tvoření z recyklovaných materiálů nebo smys-

lové a pohybové aktivity - se děti seznamují s různými druhy odpadu a barevnými kontejnery (papír, plast, sklo, směsný odpad apod.). Projekt zároveň podporuje např. rozvoj pozorovacích schopností, logického myšlení, jemné motoriky a spolupráci ve skupině.

Součástí projektu jsou také výtvarné a kreativní činnosti, písničky a pohádky s ekologickou tematikou, které dětem přibližují problematiku srozumitelnou a hravou formou. Děti si osvojí základní dovednosti spojené s tříděním odpadu, naučí se vnímat důležitost ochrany přírody a stanou se aktivními účastníky péče o životní prostředí - jak ve školce, tak i v domácím prostředí.

Díky projektu navštívili MŠ pracovníci svozu komunálního odpadu se sběrným nákladním vozidlem. Do konce školního roku nás ještě

čeká pestrá nabídka aktivit, jejíž fotodokumentace bude společně s výrobky dětí vystavena v RIC v Zastávce.

V závěrečné části programu proběhne společné setkání mateřských škol v zábavném dopoledni.

K realizaci programu získala MŠ tematické pomůcky – barevné krabice, koše na tříděný odpad, popelníčky, rukavice a pytle na odpadky.

Za MŠ Lukovany Jiřina Macálková

LUKOVANSKÉ HODY

Letošní hody opět ukázaly, že tradice mají v naší obci pevné místo. O víkendu od 26. září do 28. září 2025 jsme si společně užili krásné chvíle plné hudby, tance a krojované parády. První společná schůzka proběhla v červenci. Už tady se nás sešlo hodně, a to hlavně díky nováčkům, kteří chtěli podpořit místní tradici. Schůzka byla ovšem jenom orientační, abychom zjistili, jaký bude o stárkování tento rok zájem. Následně jsme se scházeli každý týden v neděli v kulturním sále, počty nám narůstaly každou schůzku, a nakonec se nás sešlo krásných 20 párů a naše chasa dostala nový rozměr.

Dva měsíce utekly jako voda a my před sebou měli hodový týden. Poslední předhodovou neděli se kluci sešli na vykopání díry na máju. Holky už měly plné ruce práce s přípravami sálu, aby toho nebylo na konec týdne moc. V průběhu dalších dní jsme si všichni mákli, muselo se nachystat na víkend vše tak, aby to bylo perfektní a hody mohly v pořádku proběhnout. Stáčelo se víno, zdobil se sál i venkovní prostor, nakupovala se tombola, jelo se pro máju a májky, zdobila se špice a mnoho dalších věcí, které jsou s hody spojeny. Taky jsme museli na poslední chvíli všichni dopilovat besedu, nástup a dokončit nácvik půlnočního překvapení a část z nás se musela doučit Slovenskou besedu, která byla pro letošní rok novinkou v naší směsici tanců. Za nás jsme to ale společnými silami zvládli bez větších problémů.

Hody odstartovalo páteční stavění máje, při kterém nám ovšem moc nepřálo počasí. Stejně jako minulý rok, tak i letos nás déšť donutil upustit od tradičního stavění pomocí žebříků a lan a museli jsme zavolat na pomoc techniku. Povedlo se! Mája stála a na večer bylo vše připravené k tomu, aby hody mohly začít! Po celou páteční předhodovou zábavu nás hudbně doprovázela kapela Rock String. Jejich písničky byly opět perfektní a všem se na zába-

vě moc líbilo. Těsně před půlnocí jsme parket ještě víc oživilí půlnočním překvapením, po kterém následovala pečlivě vybraná, bohatá tombola.

Sobota probíhala podobně jako obvykle. První kroky stárků od KD vedly pro hlavní stárku. Po celou sobotu nás provázela DH Boršičanka, která odvedla, jako vždy, skvělou práci. Od hlavní stárky zamiřil celý průvod k panu starostovi pro hodové právo, to jsme po přečtení hodových artikulí úspěšně dostali! Pak už následoval pochod obcí a zvaní ostatních občanů k dalšímu hodovému programu. Průvod byl zakončen, jako tradičně, tancováním nástupu a besedy pod májou, kam se nám letos podařilo přijít bez větší časové ztráty.

Sobotní večerní zábava byla zahájena nástupem stárků. V průběhu večera část chasy zatancovala Moravskou besedu a následně zbytek chasy zatancoval Slovenskou besedu, která sklídila velký úspěch. Na půlnoc si pro nás chlapi z chasy připravili půlnoční překvapení Kloboukové, což je tanec, který je současně i soutěží a vítězí ten stárek, který má jako poslední klobouk na hlavě. Následně proběhla bohatá tombola, na kterou se všichni velice těšili. Celý večer, za doprovodu DH Boršičanky, se za nás vydařil stejně jako večer předchozí.

Hody zakončila nedělní mše svatá v našem kostele, která byla chvílí k poděkování a připomenutí hodnot, které hody symbolizují – soudržnost, tradici a přátelství. Na závěr bychom chtěli poděkovat všem, kteří se na přípravě hodů podíleli. Chtěli bychom poděkovat hlavně stárkům, kteří odvedli opravdu skvělé výkony, a jejich rodičům. Velké díky ale patří také obci Lukovany, bez které by hody nebyly, našim sponzorům a hlavně lidem, kteří se přišli na hody podívat a tím nás moc podpořili!

Doufáme, že i Vy jste si hody užili tak jako my a dobře jste se bavili. Myslíme si, že hody jsou jednou z tradic, která by se v Lukovanech měla udržet, a to se nám právě díky Vám daří a doufáme, že bude dařit i nadále! Děkujeme!

Iménem všech stárků: hlavní stárek a stárková, Ruda a Danča

Sponzoři Svatováclavských hodů 2025:

1. Obec Lukovany	25. Fox Care	48. p. Ambrož
2. Vinařství Koblížek	26. Minerály Rosice	49. Studio Charme
3. Cukrárna Galateria	27. Zaměstnanci MŠ Lukovany	50. Cosmetis, p. Adéla Vítová
4. Obchod Lukovany	28. BACHL, spol. s.r.o., Modřice	51. Permonium
5. Autodoprava Patočka	29. Cukrárna Zakřany	52. U tří čarodějů Rosice
6. Vodárny	30. Šindelkovi	53. Pila Zakřany – Pavlíček
7. Papírnictví Pastelka	31. Smutní	54. Zahradnictví Matůšů
8. Sokolovna Zakřany	32. p. Vyhnalík	55. TEEKANEE
9. MOPL	33. p. Jašek	56. Minigolf One
10. Restaurace Rozsocháč	34. p. Šic	57. Tattoo Pelikan
11. Kadeřnictví Zakřany	35. p. Rozsicska	58. Sonia Tattoo
12. Lékárna Levandule	36. 2M stavební a zednické práce	59. Optika Rosice
13. Benzinka Vysoké Popovice	37. Agroservis Holý, M. Krumlov	60. Galanterie Rosice
14. Optika Eva Martínková	38. ZELPO	61. JOMI potraviny
15. AZOS	39. Čtyřlístek	62. Subterra a.s.
16. PAMIRO TEAM Rosice	40. Zlatnictví Rosice	63. Libor Kopečný
17. Pohřební služba Cajzl	41. SAKO	64. IDPS
18. Komancovi	42. Hájkovi	65. Elektro Nekuža
19. Nováček-Císař	43. Zámečnictví Nekuda	66. Soukup Miloš
20. Kuchyňkovi	44. Zámečnictví Roman Liška	67. KTS
21. Adámkovo vinařství	45. Myslivecký spolek Pooslaví	68. Ivoš Polák
22. Kazdovi	46. Danny Touch	69. Moravský Plynostav
23. KRAB	47. p. Andrea Pirochtová	70. ADC služby
24. IVAPLAST		71. Dělnický dům Zbýšov

Lukovanský spolek informuje

Vánoční přáníčka pro dobrou věc

Ženy z Lukovanského spolku se již poněkolkáté zapojily do tvoření vánočních přání k prodeji na jarmarku v Pardubicích, jehož výtěžek byl věnován nadačnímu fondu Šance onkolákům. Za Lukovanský spolek jsme vyrobily 80 přání z celkových 649 kusů. Konečná částka získaná pro nadační fond činila 534 047 Kč. Rády jsme pomohly, a pokud máte kdokoli tvořivého ducha a chuť, můžete se příští rok připojit k nám.

Veřejné akce Lukovanského spolku

Podzimní sezónu zahájil Lukovanský spolek v polovině října drakiádou na pastvině Na Končinách. Vítr sice trochu studil, ale drakům náramně svědčil a jako každý rok jednoho z nich odnesl do koruny blízkého stromu. Krotitelé draků se mohli zahřát teplými nápoji a zakousnout něco dobrého na zub. Závěr akce proběhl příjemným popovídáním u ohničku.

O týden později následovalo na hřišti za kulturním domem Dýňování. Počasí prálo, sluníčko se smálo a lidí nebylo málo 😊 Panovala příjemná přátelská atmosféra. Všech 50 kusů nabízených dýní našlo záhy svého majitele a dočkalo se vyřezání nebo nazdobení pomocí fixů. Děti měly možnost vytvořit si obrázky zvířátek z barevného listí a novinkou a hitem sezóny se stal tematicky laděný fotokoutek.

Posouváme se na konec listopadu do prvního adventního víkendu. Opět jsme se po roce sešli na Vánočních dílničkách. Bezmála 80 dětí si přišlo vyrobit svíčku ze včelího vosku, pískovaný obrázek, andělíčka, stromeček, zrcátko, ozdobenou šišku, svícen z chvojí nebo nazdobit perníčky. Ani dospěláci nepřišli zkrátka. „Jedli, pili, hodovali, dobrou vůli spolu měli, inu, co vám budeme vyprávět...“

Přijďte se příště přesvědčit sami 😊

V současné době probíhá „Velký světelný adventní kalendář“ a postupně se v domech nebo

jejich okolí rozsvěcují jednotlivá čísla. Mezi 24. a 31. prosincem budou svítit všechna. V pátek 2. ledna mezi 16:00 – 16:30 hodin proběhne u betléma u kostela slosování vyplněných hracích karet. Jeden z vylosovaných „hledáčů“ se správně vyplněnou kartou a jeden z „tvořitelů“ adventních světelných čísel získá rodinný poukaz na soukromý zážitkový program „Relax se zvířaty“ v brněnském Lamacentru.

Za všechny členky a členy Lukovanského spolku vám přejeme Vánoce splněných přání a do nového roku 2026 klid, lásku, zdraví a štěstí. A samozřejmě, všichni se na vás moc a moc těšíme na spolkových akcích roku 2026, třeba na, aneb jak říkají naši teenageři „next stop is“, Velikonočních dílničkách 2026.

Jana Prokešová a Edita Nábilková

Historické okénko

V tomto díle historického okénka přerušíme sérii vzpomínek na bouřlivá válečná léta minulého století a budeme se věnovat tématu poklidnějšímu, snad i pro vás příjemnějšímu pro počtení v adventním období klidu, plného dětského očekávání nadcházejících Vánoc - povíme si něco o lukovanských domech a lukovanských řemeslnících.

Domy v Lukovanech nyní stojí, mimo malé výjimky, těsně vedle sebe nebo jsou spojeny zděnými vraty. Nebylo tomu tak ale vždy. Lánové rejstříky z let 1657 a 1674 obsahují výčet značně rozsáhlých gruntů, dvou 5/4 lánů, 9 celolánů, 10 čtvrtlánů, z nichž některé byly pusté a ne všechny se nacházely vlivem událostí 30. leté války ve zcela funkčním stavu, a dále dvou podsedků a jednoho malého podsedku. Tedy celkem 24 domů. V závěru 17. a počátkem 18. st. byla tato zástavba doplněna několika drobnějšími grunty. Usedlosti z uváděných období však nelze zodpovědně spojit s usedlostmi zachycenými katastry mladšími a nelze k nim ani připojit popisná čísla, zaváděná počátkem 70. let století 18. století, neboť s velkou pravděpodobností jejich označení číslem neodpovídá chronologicky době vzniku jednotlivých domů. O konkrétní vizuální podobě Lukovan si můžeme udělat bližší představu teprve až na základě podkladů 1. (josefínského) vojenského mapování prováděného v letech 1764 – 1783, v jehož mapových podkladech jsou jednotlivé grunty zachyceny, a to právě stojící odděleně a nikoliv těsně vedle sebe, jak je tomu u většiny z nich nyní. Vývoj původní zástavby podle uvedených lánových rejstříků z druhé poloviny 17. st. s odkazem na aktuální číslo domovní, by se tak možná podařilo vystopovat nějakému zkušenému genealogovi, a to na základě trpělivého a mravenčího porovnávání matričních záznamů (pořízených v době před a po zavedení čísel popisných, nejdříve však od r. 1644), urbářů či gruntovních knih.

A jak podle pamětníků takový grunt vypadal? Na jedné straně síně, která byla průchodní, vedly do komory jedny dveře a zamřížovaná okna. V komoře byla truhla na mouku, mäselnice, nádoby se sádlem a ostatní požitaviny. Ze síně, na druhou stranu, vedly dveře do kuchyně a z této do „seknice“. Z kuchyně vedla okna na ulici i na dvorek, byl zde sporák, postele na spaní, stůl, lavice a židle, na stěně visely obrazy a ze stropu, který byl z trámů pokrytých deskami, visela petrolejová lampa. Nad sporákem bylo zavěšeno na dvou lačkách ráhno na sušení prádla. Někde měli nad postelí na připevněných ráhnech vystlané peřiny momentálně nepotřebné. Nad stolkem visely hodiny se závažím. V koutě stála malovaná truhla na prádlo a šaty a přítruhlíček, který sloužil jako pokladnice. Na této truhle stáli

Nahoře: Usedlost č.p. 16 (bývalá rychta)

Dole: Dvůr usedlosti č.p. 16

na spaní dětem. Součástí výbavy kuchyní bývaly přeslice k předení nití a kolovrátky, často zdobené gravírováním, k podomácké výrobě příze. Kolovratů a jiných potřebných nástrojů k sprádání lnu a vlny bývalo v některých domácnostech i několik kusů. Tkalců v r. 1813 pracovalo na celém rosickém panství už pouze 6, z nichž jeden v Lukovanech. Za celý rok 1813 vyrobili kolem 800 loktů plátna, které se v selských domácnostech spotřebovalo především na bílé ložní plachty, tu a tam i na hrubší košile a kalhoty.

V parádní světnici byl stůl, malované židle, později „kostn“ na prádlo a šaty a ještě později šatníky. Na kostnu stával „šturc“ se sochou panenky Marie nebo Krista, do kterého ukládaly hospodyně na památku často svůj svatební věneček, dále zde stály porcelánové hrnečky a talířky. Nechyběla ani postel vystlaná peřinami až do stropu pro budoucí nevěsty. V rohu stála kamna, do kterých se topilo z kuchyně. Na zdi visel kříž a nějaký obraz.

Ke gruntu patřil také výměnek, který sousedil těsně s obydlím hospodáře jako u č. p. 7, 10, 11, 14, 18, 31 a 33 nebo jsou odděleny průjezdem jako u č. p. 13, 20, 21, 23, 26, 27 a 28, anebo jsou postaveny samostatně, jako tomu bylo u č. p. 5, 12, 17 a 22.

Z hospodářských budov to byly maštale pro koně, chlév pro hovězí a chlívky pro vepře. Dále tu byl chlév pro husy a slepice. Někteří hospodáři měli studny vlastní nebo společné. Na dvoře byl ještě záchod a hnojiště. Ze dvora kolem domů a stájí byla kamenem dlážděná násep. Dále byla na dvoře kolna pro nářadí a sklepy. Před domem byla zahrádka osázená zeleninou a květinami. Hospodyně pěstovaly také květiny v květináčích za oknem. Za dvorem bylo humno, zahrada vysázená ovocnými stromy a na zahradě byla postavena stodola, tj. mlat a párníky s přístavkem pro mlátičku, mlýnek a řezačku. Příjezd na zahradu byl z cesty vedoucí za humny.

Dle záznamů ve stabilním katastru z r. 1825 bylo v Lukovanech 50 domů a všechny, s výjimkou panského dvora, který je uváděn jako patrový o pěti světnicích, byly přízemní. Domy č. p. 2, 6, 8, 16, 17, 19, 20, 23, 24, 25, 26 a domy č. p. 31 – 50 jsou uváděny jako domy o jedné světnici, zbylé domy mají uvedeny světnice 2.

Dříve byl také přístup z domovní síně do „černé kuchyně“. Tato měla pouze malé zamřížované okno. V této kuchyni stálo otevřené ohniště, ze kterého byl kouř odveden přímo do komína. Z černé kuchyně bylo vidět komínem skrz, protože neměla strop. Na ohništi se vařilo ve třech nahých rendlících, dále tu stály kozy na hrnce, nohy na rožeň a v komíně se udilo maso.

V pozdějším období se den před Štědrým dnem parádní světnice zamkla, okno do kuchyně (bylo-li) se zaclonilo dekou, taktéž okno na ulici, protože se zde strojil stromek, který byl dříve ukraden v lese a zamknut ve sklepě nebo kolně. Stromek se strojil pečeným cukrovím, jablky, švestkami a ořechy, okraje stromku se ověsily papírovými řetězy. Okna zůstala zastřena až do

večeře a po zazvonění zvonku přišel Ježíšek, který hodným dětem naložil pod stromeček.

Pro dárky jezdili ti, kteří na to měli, o zlaté neděli, do Ivančic, Rosic nebo do Brna. Dárky, ale mohli nakoupit i u některého z místních živnostníků, nahlášených u společenstva živnostníků, od r. 1883 nejprve v Rosicích a od r. 1907 v Ivančicích.

Vémínek u usedlosti č. p. 22

Obchody se smíšeným zbožím byly v č. p. 26 – obchodník Wildman, č. p. 29 – obchodník Novotný, č. p. 4 – Josefa Drtílková a bratři Fraňkové, č. p. 67 – Josefa Ondráčková a Antonín Svoboda, č. p. 53 – Marie Vaňurová, později paní Tejkalová, ke které ještě chodilo s rodiči nakupovat textil a galanterii jistě i mnoho z mých vrstevníků a v č. p. 88 – Živnostenský spolek, později obchod „Jednota“. **Hokynářství a cukrovinky** vedli v č. p. 41 – Josefa Sobotková a v č. p. 32 – Kateřina Bérová a Nevřivý. **Pekařství** se nacházela v domech č. p. 29 – Stehlík, č. p. 67 – Josefa Ondráčková a č. p. 32 – Josef Šalda. **Řeznictví** byla provozována v domech č. p. 53, kde býval rovněž obecní **hostinec**, později v majetku Pavla Vaňury, v č. p. 88, kde se nacházel hostinec spolku Svornost a řezníky při něm postupně byli Mohelský, Antonín Patočka, Jan Vařeš a Vl. Hájek a v č. p. 52 u Klímů, kde zároveň býval rovněž hostinec. Kromě uvedených hostinců se v minulosti výčepy nacházely ještě v č. p. 43 a v č. p. 21.

Místní mohli také využívat služeb **obuvníka** v domech č. p. 2 – Jan Pazourek, č. p. 78 – Jan Vyhnalík a č. p. 9 – Václav Novotný. **Krejčovské služby** poskytovali v č. p. 135 Václav Šalda, č. p. 41 Josef Rosendorf a č. p. 84 Jindřich Šumbera. **Kováři** byli v č. p. 37 – Karel Švarc, č. p. 89 p. Trantírek – tato kovárna sloužila zejména potřebám místního Dvora a č. p. 31 – Augustin Smutný. **Stolařské služby** poskytovali v č. p. 12 Alois Michálek, č. p. 60 Fr. Rosendorf a č. p. 61 Inocenc Smutný. **Kolář** Josef Svoboda sídlil v č. p. 50 a v dobách dřívějších i v č. p. 53 – Anton Vejrosta původem z Kunderatic u Křižanova. **Pokrývač** Jan Kratochvíl bydlel v domě č. p. 58. Hospodyně si mohly nechat nakadeřit vlasy a hospodáři upravit fous v místních **holičstvích** v č. p. 116 u Aloise Vyhnalíka a v č. p. 156 u Jaroslava Kosmáka. **Řezbářství** provozoval v domě č. p. 135 František Šalda. V obci nechyběli ani **trafikanti**, v č. p. 52 provozovala trafik „pajmáma“ Šumberová, č. p. 53 Pavel Vaňura a v č. p. 48 Cyril Macholán.

Podle služeb či řemesel poskytovaných obyvateli jednotlivých domů, se také těmto domům říkalo. Pamětníci jistě budou vědět, který dům máte na mysli, když řeknete u „Pekařů“, u „Kolářů“ nebo u „Ševců“.

Martina Bulíčková

Zdroje:

Lánové rejstříky z let 1657 – 1674
Josefínské Vojenské mapování
z let 1764 – 1783

František Svoboda, Pojednání o Lukovanech, 1966

Commercial und Manufacturen
Schema pro ao 1813 z 28. března
1813

Nahoře: Usedlost Lukovany č.p. 30

Dole: část bývalé usedlosti č.p. 25

ROZDÁVÁNÍ BETLÉMSKÉHO SVĚTLA

**23. prosince od 17:00 do 18:00
před kostelem sv. Václava
v Lukovanech**

ÚČASTÍ NA TĚTO AKCI SOUHLASÍTE S POŘIZOVÁNÍM FOTOGRAFIÍ ZA ÚČELEM PREZENTACE

Rozdávání Betlémského světla

Rozdávání Betlémského světla proběhne v úterý 23. 12. 2025, v době mezi 17-18 hodinou, před kostelem sv. Václava v Lukovanech.

Vánoční koncert

Tradiční „Vánoční koncert“ se bude konat v sobotu 27. 12. 2025, v 15,00 hodin, v kostele sv. Václava v Lukovanech.

Tříkrálová sbírka

Tříkrálová sbírka se v naší obci bude konat

v neděli 4. 1. 2026 od 10,00 hodin.

Kdo máte zájem zapojit se do koledování, ozvěte se na tel: 732 252 166. Koordinátorkou sbírky v naší obci je Martina Kuchyňková.

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

1.-14. ledna
2026

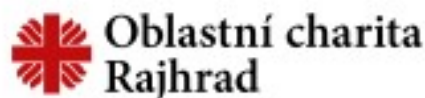

**Koledující Tři králové Vám přinášejí radost a Boží požehnání.
Prosíme, podarujte tyto vyslance Charity Česká republika,
pomůžete tak lidem v nouzi.**

Další možnosti přispění:
platbou na sbírkový účet:
66008822/0800
VS pro pomoc v Rajhradě:
7779662000

Rajhrad

Mária Durkáčová, koordinátorka dobrovolníků
Jiráskova 47, 664 61 Rajhrad
Mob.: 736 529 319
E-mail: maria.durkacova@rajhrad.charita.cz

[f @Oblastnicharitarajhrad](#)
[i @oblastnicharitarajhrad](#)

www.trikralovasbirka.cz

V následujícím roce bychom výtěžek rádi využili na:

- Fond individuální pomoci
- Podpora činnosti Charitní záchranné sítě
- Rozvoj Odborného sociálního poradenství v ORP Šlapanice
- Zavedení laserové terapie
- Zajištění provozu hospice
- Sesterna na oddělení B – rekonstrukce

**Vaše důvěra je pro nás závazkem a současně
velikým povzbuzením do další práce.
Prosíme Vás proto o podporu.**

Děkujeme!

Klub přátel šálku čaje pracoval i v roce 2025...

Na adventním svícnu pomalu dohořívá druhá svíčka. Je čas bilancování a vzpomínání na to hezké, co jsme společně prožili za celý odcházející rok. Tak je tomu i na našem klubu.

Celkem se uskutečnilo 24 setkání. Některá ve společenské místnosti OÚ, jiná u Srníků. Jako každý rok měli naši vedoucí na každé setkání připravený zajímavý program, takže kdo šel v době setkání kolem, mohl nejednou slyšet vzrušenou diskusi nebo bouřlivý smích k právě probíhajícímu tématu.

Začali jsme 13. ledna a poslední rozlučkové setkání se uskuteční 15. prosince 2025.

A co bylo v programu?

Obsáhli jsme snad všechny oblasti života. Nikdy nezklame pohled do přírody s její rozmanitostí, nepřekonatelnou silou a krásou, ale i vynalézavostí a odvahou.

Příkladem mohou být kočky, které jsme viděli zahnat mnohem větší medvědy nebo nudící se vynalézavé papoušky – dezolátory. Ale i krásné, dechberoucí přírodní scenérie, které v současné hektické době potěší víc než televizní horory.

Procvičili jsme si paměť na různých kvízech, kde by-

chom mnohdy dokázali dát trumf i mnohem mladším. Součástí těchto cvičení jsou i návraty do historie a virtuální návštěvy různých památek.

V únoru jsme navštívili výstavu replik našich korunovačních klenotů v belvederu Mitrovských v Brně.

V březnu jsme společně s našimi nejstaršími členkami oslavili MDŽ. Ke slavnostní atmosféře přispěli milí hosté z MŠ, kteří všem ženám předali krásnou voničku a pan starosta s kytičkou. Stranou tradičně nezůstal ani Albert Srník, který jednak připravil vynikající guláš, ale také vyrobil pro každou ženu dárek v podobě obrázku.

Reagujeme také na současnou politickou situaci doma i ve světě. Příkladem může být třeba příručka „72“, kterou jsme všichni dostali domů. Na klubu následovala beseda a porovnání zabezpečení obyvatel ČR a např. Švýcarska nebo Finska kryty a protiatomovými bunkry. Pravidelně se seznamujeme s praktikami domácích podvodníků, zejména zaměřenými na důvěřivé důchodce.

S určitou závistí jsme se seznámili s různými pomůckami a vychytávkami ze zahraničí, které bychom uvítali i v každodenním životě, jako je např. skládací vana do malých prostor nebo různá obouvatka, ke kterým není nutné se ohýbat. A co

teprve vychytávky do kuchyně, kterými můžeme překvapit hosty.

Nejsou nám cizí ani různé formy umění. V letošním roce jsme pokračovali v novém projektu „Světová muzea a tajemství jejich exponátů“, ve kterém jsme se blíže seznámili s Treťjakovskou galerií v Moskvě a úžasnou historií jejich tří světoznámých obrazů.

Ke 107. výročí vzniku ČSR jsme navštívili dvě výrazné krojové oblasti Slovenska – Hontianskou a Novohradskou župu.

Vlevo nahoře: Kroj nevěsty a čepce ke kroji ze Středních Plachtinec

Vpravo nahoře: Pár z Príbelců

Protože máme rádi hudbu, tanec, ale i sport, potěšila nás ukázka krasobruslení malého Arsenije Fedotova na arii Figara. Byl úžasný.

Pokračujeme také v projektu „Cestujeme po světě“, kde jsme se podívali na dopravní situaci v Číně, porovnali jsme úroveň chování lidí v metru v Paříži a

v Japonsku, bydlení na nejexotičtějších místech světa nebo na zácpy na hranicích Polska s Běloruskem, kde po jejich otevření se Poláci hrnuli na levné nákupy do Běloruska.

I tak bydlí lidé.

Témat, která jsme na klubu probírali je mnohem, mnohem víc, než může obsáhnout jeden článek.

Brzy se přeneseme do nového roku a znovu nám začne práce. Co nám přinese budoucnost? Už od června pracujeme na souhrnné výstavě o práci klubu za celé období činnosti, tj. dlouhých 16 let a nestačíme se divit, co všechno jsme společně absolvovali a o co zajímavého jsme se obohatili.

O výstavě budeme konkrétně informovat až to bude aktuální. Je na co se těšit. Zatím přání všem obyvatelům Lukovan na závěr.

Přejeme do Nového roku 2026 vše nejlepší, hlavně pevné zdraví, hodně štěstí, pohody, lásky a vzájemného pochopení.

Za Klub přátel šálku čaje

Mgr. Jindra Srníková

Společenská rubrika - Naši jubilanti

V měsících **říjen až prosinec 2025** oslavili významné životní jubileum (50, 60, 70, 80 a více let) tito naši občané:

Říjen

Paní Iva Špundová
Paní Aloisie Nedvědová
Paní Marta Pokorná
Paní Jitka Klímová

Listopad

Paní Milada Doležalová
Pan Josef Brázda
Paní Irena Vyhnalíková

Prosinec

Paní Jitka Procházková
Paní Bohdana Vieweghová
Paní Marie Nováčková
Paní Drahomíra Nováčková
Pan František Vyhnalík
Pan Dixon Geoffrey Thomas
Paní Ludmila Dvořáková

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme hodně zdraví, pohody a životního optimismu.

Společenská rubrika - Vítání občánků

V měsíci listopadu jsme v Lukovanech slavnostně uvítali do života nové občánky:

Nelu Kadlecovou, Timona Zdubu, Vojtěcha Klímu a Matěje Vyhnalíka.

Malým občánkům přejeme do života vše nejlepší a rodičům k narození jejich dítěte srdečně blahopřejeme.

Dotaz:

K tíži sousedního pozemku máme již 20 let smluvně zřízeno věcné břemeno, zapsané v katastru nemovitostí - vedení inženýrské sítě s právem vést, udržovat a opravovat naši vodovodní a kanalizační přípojku. Ve smlouvě bylo ujednáno, že cena věcného břemene 10.000,- Kč je jednorázová a konečná. Tato cena byla řádně zaplacená. Před měsícem soused zemřel a jeho dcera, která vše zdědila, hodlá sousedovu nemovitost prodat.

Jak to bude s naším věcným břemenem? Může nám nový majitel dělat problémy? Může prohlásit, že toto věcné břemeno je neplatné, neboť je staré, nebo že o něm při koupi třeba nevěděl a žádat po nás, abychom kanalizační a vodovodní přípojky odstranili, když není jiná možnost kudy je vést? Anebo, pokud by naše věcné břemeno uznal, může po nás žádat další peníze?

Jaroslav A. Rosice

Odpověď:

Nového majitele sousední nemovitosti se ohledně věcného břemene vedení inženýrských sítí nemusíte obávat. Všechna věcná břemena totiž ze zákona přecházejí na nového majitele, který automaticky vstupuje do všech práv a povinností předchozího vlastníka.

V praxi to znamená, že nový majitel je Vám povinen umožnit vykonávat věcné břemeno za stejných podmínek, jak bylo sjednáno smlouvou uzavřenou s Vaším sousedem. Pokud máte, jak píšete, věcné břemeno zapsáno v katastru nemovitostí, nový majitel se v žádném případě nemůže dovolávat jeho neplatnosti z důvodu, že bylo sjednáno dávno ani proto, že by ho prodávající o věcných břemenech neinformoval. Katastr je veřejný seznam a každý má právo do něj nahlížet, hlavně ten, kdo se chystá určitou nemovitost koupit. Co se týče Vámi zaplacené ceny za věcné břemeno, máte přece ve smlouvě ujednáno, že cena je jednorázová a konečná. Pokud by po vás nový majitel chtěl další platby, musel by stávající smlouvu ukončit a požadovat uzavření nové smlouvy s novými podmínkami. To ale bez vašeho souhlasu jako oprávněných z věcného břemene v žádném případě nelze. Pokud by na tom budoucí kupující přece jenom trval, musel by se zrušení vašeho původního věcného břemene domáhat prostřednictvím soudu, kde by pravděpodobně nebyl úspěšný.

Dotaz:

S manželem a dvouletým synem žijeme v domě mých rodičů, ale manžel s nimi moc nevychází. Manžel je na rodiče i na mně hrubý. Dokonce mě už dvakrát fyzicky napadl a po mamce hodil popelník, když mu vyčetla, že kouří tam, kde je malé dítě. Poslední rok manžel dost pije a mám pocit, že hraje na automatech. Často mám z něho strach a uvažuji o rozvodu. Než se syn narodil, upravili jsme si podkroví, částečně i za jeho peníze. Všechny výdaje, kterými přispěl na opravy má do koruny zapsány. V poslední době na mě manžel hodně agresivně naléhá, abych přesvědčila rodiče, aby přepsali dům na nás, že jinak žádné další opravy už nebude financovat a své investice bude požadovat vrátit. Bojím se, že pokud nám rodiče dům darují, je schopný ho prodat a všechny nás vystěhovat. Manžel rodičům přispívá pouze 2.000,- Kč měsíčně na inkaso, mně moc peněz nedává, přesto že má v Brně 2 pokojový byt, který pronajímá za 15.000,- Kč.

Mohou rodiče po manželovi požadovat, aby víc přispíval na domácnost, když se pořád ohání svými investicemi do jejich domu a přitom bydlí prakticky zadarmo?

Mohl by si manžel dělat po rozvodu nárok na dům, kdyby rodiče přepsali dům jenom na mne a vrátili by manželovi všechny investované peníze?

Děkuji

Marta K., Ivančice

Odpověď:

Především je třeba uvést, že pokud Vás manžel fyzicky napadá a chová se hrubě k Vaším rodičům, můžete na něho podat trestní oznámení a předběžným opatřením jej na nějakou dobu vykázat z domu.

Co se týká manželových nákladů spojených s opravou domu, manžel má opravdu právo na jejich vrácení v prokazatelné výši. Doporučuji počkat, až Vás nebo Vaše rodiče manžel vyzve k jejich vrácení. Budete-li s výší souhlasit, vyplatte mu je. Pokud se Vám bude zdát požadovaná částka nepřiměřeně vysoká, nechte manžela ať nárok uplatní u soudu, kde bude muset své nároky prokázat.

Na druhou stranu má manžel povinnost podílet se na nákladech spojených s bydlením v domě Vašich rodičů, které rodiče můžou započíst proti jeho nárokům.

Přesto, že Váš manžel má byt v Brně ve svém výlučném vlastnictví, výnos z něj patří do SJM a Vy máte na něj poloviční nárok.

Vzhledem k manželovu chování a Vaším úvahám o rozvodu, v žádném případě nedoporučuji, aby rodiče darovali dům Vám oběma do podílového spoluvlastnictví nebo do SJM. Pokud dům darují pouze Vám, tak nespadá do společného jmění manželů. Do rozvodu by měl sice manžel právo v domě bydlet, ale po rozvodu by neměl na dům žádné právo. Prozatím ale doporučuji s darováním počkat, aby nedošlo k situaci, kdy dům bude Váš a manžel Vás bude násilím či výhrůžkami nutit dům prodat nebo převést na něho. Takový právní akt by byl sice neplatný, avšak bylo by na Vás, abyste tuto neplatnost u soudu prokázala.

Pokud dům stále patří rodičům a nemají s Vaším manželem uzavřenou nájemní smlouvu, můžou mu kdykoliv zabránit vstup do domu a písemně ho vyzvat, aby se odstěhoval, neboť v domě bydlí pouze na základě jejich dobré vůle.

JUDr. Petronela Sojková, advokátka, Rosice, Brněnská 555, tel. 546413003, sojkovaskp@gmail.com

SOKOL LUKOVANY ZA PODPORY OBCE LUKOVANY POŘÁDÁ:
VÁNOČNÍ TURNAJ VE
STOLNÍM
PTENISE
PRO OBČANY A RODÁKY LUKOVANÝ
V KULTURNÍM DOMĚ
27. 12. 2025
SRAZ - 08:30
LOSDVÁNÍ - 08:45
ZAČÁTEK - 09:00
STARTOVNÉ: 100Kč
KATEGORIE: ŽENY, MUŽI, DĚTI DO 15 LET
OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO!
PO SKONČENÍ AKCE BUDE POKRÁČOVAT
PRESLIVESTR S KAPELOU PRO VAS!
ÚČASTÍ NA AKCI DÁVÁTE SOUHLAS S POŘÍZOVÁNÍM
FOTOGRAFIÍ A VIDEOZÁZNAMŮ PRO ARCHIVACI A PROPAGACI.

*při vánoční procházce možnost posezení
s přáteli ve vytopené lukovanské hospůdce*

OBEC LUKOVANY
VÁS SRDEČNĚ ZVE NA

NOVOROČNÍ GULÁŠ
2026
V LUKOVANSKÉ HOSPŮDCE

1. LEDNA 2026

OD 17 HOD.

OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO

*STÁTNÍ NOVÝ
ROK!*

Lukovanský zpravodaj, vychází 4x ročně.

Tiskne se pro obec Lukovany. Evidován u MK ČR E 21713.

Vydává Obec Lukovany, Lukovany 70, IČ: 00282031, tel. 546 450 693.

Tiskne společnost Pamiro team s.r.o. (kopírovací centrum Rosice). Bez jazykové korektury!

Příspěvky a ohlasy posílejte na: starosta@lukovany.cz. Příští uzávěrka je 1. 3. 2025